

Vabanenute tugiteenus

Valdkond:

Süütegude toimepanemine

Suunajad:

Kriminaalhooldus

Vangla

Isepöördumine

Kohaldamisala:

üle Eesti

Teenuse liik:

Muu teenus

Sihtgrupp:

Vanglast vabanejad (sh tingimisi enne tähtaega, elektroonilise järelevalve ja karistusjärgse käitumiskontrolli alla vabanejad). Teenusele saab suunata vanglaametnik (inspektor-kontaktisik), tugiisik, isepöördumine majutusteenusele (2 kuu jooksul pärast vanglast vabanemist).

Programmi lühikirjeldus:

[Tugiteenus](#) [1] on jätkutugi inimestele, kes vabanevad vanglast ning soovivad iseseisvaks toimetulekuks vabaduses saada tuge ja nõu. Tugiteenus koosneb tugiisiku- ja majutusteenusest ja osalejale on tasuta. Tugiteenuse üldine eesmärk on suurendada vanglast vabanenute tööturul osalemist, tööturu- ja sotsiaalteenuste kasutamist ning seeläbi vähendada vanglast vabanejate retsidiivsust. Tugiteenuse abil parandatakse vabanenute sotsiaalset kaasatust ja võimalusi ise toime tulla.

Programmi sisu:

Tugiisik alustab tööd vabanejaga kuni 6 kuud enne vabanemist eesmärgiga luua usalduslik kontakt. Tugiisiku roll on muuta naasmine vabadusse sujuvamaks ja turvalisemaks. Tugiisikuteenust pakutakse kuni 12 kuud. Majutusteenust pakutakse kuni 6 kuud (võimaluse korral on võimalik pikendada). Tugiisikuteenust pakuvad üle-eestiliselt ca 20 tugiisikut, majutuskohad on Harjumaal (Lootuse külas Laitses), Pärnumaal (Pärnus) ja Ida-Virumaal (Jõhvis). Kokku on 36 majutuskohta. Tugiteenused on mõeldud nii tähtaegselt kui ka tingimisi enne tähtaega (sh elektroonilise järelevalve ja karistusjärgse käitumiskontrolli alla) vanglast vabanejatele. Tugiisiku eesmärk on pakkuda vanglast vabanejale tuge ühiskonda integreerumisel ja muuta naasmine vabadusse sujuvamaks ning turvalisemaks. Kontakt tugiisiku ja kinnipeetava vahel luuakse enamasti kuus kuud enne vanglast vabanemist, et tekiks usaldus ja regulaarse suhtlemise harjumus. Läbiviidav tegevus vanglas ja vabanemisjärgselt kogukonnas moodustavad ühtse terviku. Vanglas keskendutakse vabaneja vajaduste kaardistamisele ja tema ettevalmistamisele, kogukonnas tehtavad tegevused on aga suunatud kohanemisele uues keskkonnas. Eesmärgiks on vabaneja toetamine uutest kuritegudest hoidumisel, sotsiaalsete oskuste (taas)õppimisel ja tööturule naasmisel. Tugiisik teeb tihedalt koostööd oma piirkonna kodanikuühenduste ja kohaliku omavalitsusega, samuti majutusüksustega, et leida vanglast vabanejale sobilik eluase. Majutusteenuse raames pakutakse kuni

6 kuuks ajutist majutusvõimalust vanglast vabanejatele, kellel puudub vabanemisel elukoht. Majutuskoht ei ole lihtsalt ajutine katus pea kohal, vaid teenuse pakkujatel on 4-8 liikmeline personal, kes kõik aitavad vabanenu toetamisele kaasa. Võimaldatakse sotsiaal- ja võlanõustamist, psühholoogi konsultatsioone, kohapealset tööd jm toetavaid tegevusi. Majutuskohas on loodud väga head elamistingimused ja võimalused: üldjuhul 1-2 kohalised toad, ühisköök koos vajaliku inventariga, ruum pesemiseks, pesumasin, ruum vaba aja veetmiseks. Kogumis on tegevuste eesmärk aidata vabanenul järk-järgult ühiskonda sulanduda, jõuda tööturuteenustele, parandada suhteid lähedastega ja alustada iseseisvat õiguskaualekat elu.

Tõenduspõhisus:

Mujal maailmas on laialdaselt uuritud korduvkuritegevuse toimepanemise riske ja tegureid. Üks peamisi küsimusi on, miks sooritavad inimesed (uusi) kuritegusid. On leitud, et vabanemisjärgset toimetulekut mõjutavad peamiselt elukoha puudumine; madal haridustase ja sissetuleku puudumine; terviseprobleemid; uimastite ja alkoholi kuritarvitamine; võlad; katkenud peresidemed; suhtumine, mõtteviis ja käitumine. Kuid vaatamata riskifaktoritele on vajalik ka vabanenu enda soov ja tahe kriminaalsest käitumisest ja mõtteviisist loobuda. Oluline on suunata vabanenu sotsiaalsete insititutsioonide poole, mis aitavad luua stabiilsust. Ajapikku muutuvad ka vabanenu mõttelaad, hoiakud ja väärtushinnangud.

Elluviija kontaktandmed:

Majutusteenus on Laitses, Pärnus ja Jõhvis.

Lisainfo [siin](#) [1].

MTÜ Balti Kriminaalpreventsiooni ja Sotsiaalse Rehabilitatsiooni Instituut (tugiisikuteenus Lääne-, Põhja-, Kesk- ja Ida-Eestis) www.crimeless.eu [2], 56627356

MTÜ Johannes Mihkelsoni Keskus (tugiisikuteenus Lõuna-Eestis) www.jmk.ee [3], 53063893

MTÜ Lootuse Küla (majutusteenus Laitses, Kibuna külas) www.lootusekula.ee [4], 56633067

MTÜ Aktiviseerimiskeskus Tulevik (majutusteenus Rääma 23, Pärnus; Kaare 7, Jõhvis) www.tulevik.info [5], 56676238.

Järjekorra number:

94

Allikas URL: <https://www.kriminaalpoliitika.ee/et/vabanenute-tugiteenus>

Lingid:

[1] <http://www.kriminaalpoliitika.ee/tugiteenus>

[2] <http://www.crimeless.eu>

[3] <http://www.jmk.ee>

[4] <http://www.lootusekula.ee>

[5] <http://www.tulevik.info>